

Nr. 106
20 decembrie 2022

Ministerul Economiei

Copie: Secretariatul Consiliului Economic pe lângă Prim-ministru

Stimate Domn / Doamnă,

Asociația Investitorilor Străini (FIA Moldova) Vă salută cordial și își exprimă înalta sa considerațiune și apreciere pentru reformele inițiate, care vor îmbunătăți climatul investițional și stimula noi investiții în economia țării

Urmare a examinării proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative, care are ca scop facilitarea activității mediului de afaceri, elaborat de Ministerul Economiei, în comun cu Secretariatul Consiliului Economic pe lângă Prim-ministru, în conformitate cu Dispoziția nr.110-d din 7 noiembrie 2022 **Cu privire la instituirea Grupului de lucru pentru reformarea cadrului de reglementare a activității de întreprinzător** și plasate spre consultare la <https://particip.gov.md/ru/document/stages/anunt-privind-lansarea-promovarii-proiectului-de-lege-pentru-modificarea-unor-acte-normative-care-are-ca-scop-facilitarea-activitatii-mediului-de-afaceri/9867>, companiile membre FIA Moldova vin în atenția Dumneavoastră cu următoarele propuneri:

1. **Revizuirea Regulamentului sanitar privind supravegherea sănătății persoanelor expuse acțiunii factorilor profesionali de risc, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1025 din 7 septembrie 2016**), si anume:

- factorul de risc prevăzut în Anexa nr.1, p. 53 - *activitatea (mai mult de 50% din schimbul de lucru) utilizează aparate optice, urmăresc ecrane și displayurile tehnicii de calcul etc.*), astfel încât să nu fie aplicat în cazul lucrătorilor IT, dar și în cazul altor specialități, pentru care activitatea presupune lucrul doar la calculator.

2. **Extinderea termenului de preaviz în caz de demisie stabilit în Codul muncii**, în art.85, al. (4¹): *”Conducătorul unității (al filialei sau reprezentanței), adjunctii lui și contabilul-șef sînt în drept să demisioneze, anunțînd despre aceasta angajatorul, prin cerere scrisă, cu o lună înainte”* și pentru pozițiile manageriale (șefi de subdiviziuni, structuri interne organizaționale), deoarece la moment lista persoanelor este mult prea îngustă în cazul companiilor mari.

În realitate, pentru pozițiile manageriale este practic imposibil ca persoana să plece în 14 zile. E nevoie de mai mult timp pentru asigurarea unui transfer al sarcinilor și responsabilităților, etc.

3. În contextul modificării Legii nr.1245/2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei, **se impune modificarea art. 366 alin. 2) Cod Contravențional**, prin excluderea aplicării sancțiunii sub formă de amendă pentru agenții economici în cazul neprezentării datelor de evidență militară.

„Articolul 366. Neîndeplinirea îndatoririlor privind evidența militară

(2) *Neprezentarea de către persoanele cu funcții de răspundere ale autorităților publice, instituțiilor publice, agenților economici, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, organelor administrativ-militare, în modul stabilit de legislație, a datelor privind evidența militară și a modificărilor survenite la acestea cu privire la recruți, militari și rezerviști se sancționează cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale.*”

Guvernul, în termen de 6 luni urmează să aducă în concordanță Hotărîrea Guvernului nr. 631/23.05.2003 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la evidența militară, în vederea excluderii obligațiilor pentru agenții economici.

4. **Revizuirea procedurii de control a Serviciului Fiscal de Stat**, fiind lipsită de transparență, iar dreptul de atac al rezultatului controlului de către antreprenor este reprimat, deoarece în cazul depunerii contestației, antreprenorul poate fi supus controlului total repetat (art. 216 Cod Fiscal).

5. **Excluderea din Codul Contravențional a pedepsei de ”privare de dreptul de exercita o anumită activitate economică”**, fiindcă contravenția *per se* este o faptă cu grad de pericol redus, iar închiderea unei întreprinderi chiar și pe o perioadă de o lună poate avea ca efect închiderea afacerii. Prin stabilirea unor asemenea pedepse se încalcă principiul proporționalității prevăzut în Carta universală a drepturilor omului și Constituția RM (art. 54), care prevede că restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

6. **De-criminalizarea Codul Penal cu privire la infracțiunile economice** (spre exemplu, daune în proporții mari, de 20 de salarii medii pe economie (art. 126 Cod Penal), iar daunele în proporții mari este deja temei de aplicare a pedepsei cu privarea de libertate. În același timp, achiziția de stat în sumă de 200.000 de lei se consideră de valoare mică.)

7. **Excluderea imprevizibilității în reglementările autorităților publice locale prin emiterea unui Ghid de reglementări** care ar prevedea obligativitatea efectuării analizei impactului economic înainte de a se emite careva reglementări, cu plafonarea dreptului de a efectua modificări în reglementări, dacă acestea vor avea un impact financiar mai mare de 25% asupra antreprenorului, stabilirea unei reguli de ”timp”, de a nu efectua modificări în reglementări dacă acestea au efect negativ asupra mediului antreprenorial mai des decât de o dată în doi ani. Un cadru de reglementare și de ghidare pentru Autoritățile Publice Locale vor asigura previzibilitate și proporționalitatea în reglementări pentru mediul de afaceri, evitându-se abuzurile, conform principiilor constituționale. Dreptul la autonomie nu poate fi unul absolut și nereglementat.

Propuneri pentru Domeniul TELECOM:

8. **Anularea taxei de portabilitate.**

În conformitate cu art. 4. al.1 (a) al Legii 827/2000, una din sursele de finanțare a Fondului de susținere a populației este taxa de portabilitate – în mărime de 50 la sută din plata lunară de operare, administrare și întreținere a bazei de date centralizate pentru implementarea și realizarea portabilității numerelor. Această taxă este achitată de administratorul portabilității, care este o companie desemnată de Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației, pentru a întreține baza de numerelor de telefon și a asigura informarea furnizorilor de comunicații despre cererile de portare din partea utilizatorilor. În vara anului 2022, în

urma renegocierii contractului de administrare a portabilității de către furnizori cu administratorul, acesta din urmă a fost de acord să reducă tarifele (care însumau aproximativ 3 milioane de euro anual de la toți furnizorii) cu, condiția că furnizorii vor compensa toate taxele, inclusiv taxa de portabilitate. Astfel, administratorul portabilității achită taxa de portabilitate din tariful perceput de la furnizorii de telefonie, care la rândul său preiau aceste costuri de la abonați. Respectiv, anularea taxei ar reduce din povara financiară pentru furnizori și abonați.

Aceste măsuri vor estompa impactul crizei energetice, vor oferi posibilitatea de implementat RLH cu UE și de investit în viitor în 5G.

În speranța că veți lua în considerare propunerile de mai sus, Vă mulțumim anticipat și rămânem la dispoziția Dumneavoastră pentru orice clarificări.

Cu profund respect,

Director executiv

Ana Groza

Notă: Asociația Investitorilor Străini reunește 24 companii – cei mai mari investitori din Republica Moldova, investițiile cărora provin din 14 țări, cu peste **20.000 de angajați**. Volumul total al investițiilor companiilor-membre FIA depășește **2 miliarde 200 milioane euro**, ceea ce constituie aproximativ **18% din PIB**.